

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG

Ügyszám: IV/ 0 2 6 8 9 - 2 / 2022

Érkezett: 2023 JAN 16.

Érkezés módja

POSTÁN	☒	@	EGYÉB:
Példány:	1	Melléklet:	3
		Kezelőiroda:	Ju

Alkotmánybíróság részére
 Ügyszám: IV/2689-1/2022.
 Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott [REDACTED] r. indítványozó [REDACTED] és [REDACTED] II. r. indítványozó [REDACTED] a támadott polgári perben I. r. és II. r. felperesek jogi képviselőnk, dr. Petró László ügyvéd ([REDACTED]) útján a [REDACTED] I. r. alperes [REDACTED] ellen személyiségi jogi jogsértés megállapítása és következményei iránt a Budapest Környéki Törvényszéken indított 27.P.20.692/2016. perben született 131. sz. ítéletet helybenhagyó, a Fővárosi Ítéletábla által hozott 7.Pf.20.520/2021/8/II. sz. ítéletet hatályában fenntartó, a Kúria Pfv.III.21.492/2021/8. számú ítéletével szemben alkotmányjogi panasszal élek. **A Tisztelt Alkotmánybíróság IV/2689-1/2022. sz. felhívásának megfelelően panaszunkat egységes szerkezetben tartjuk fenn azzal, hogy a változásokat dönt-félkövér betűkkel hozzuk.** Kérem annak megállapítását, hogy a fenti ítélet az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, ezen ítélet így alaptörvény-ellenes.

Kérem a támadott ítélet megsemmisítését az első- és másodfokú ítéletre is kiterjedően.

A Tisztelt Alkotmánybíróság hatáskörét az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. § -ra – és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontjára alapozom. Álláspontom szerint a támadott végzés az Abtv. 27. § szerint eljárást befejező végzés, tekintettel arra, hogy külön ügyszámon, más bíró bírálja el a kérelmet, mint az alapperben eljáró titkár és önálló fellebbezésnek sincs helye a végzéssel szemben.

Az ítélet Magyarország Alaptörvényének következő rendelkezését sérti:

- séřült az Alaptörvény **XXVIII. cikk (1) bekezdése**, mely szerint *mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.*

Indokaim a következők.

Az Alkotmánybíróság a 7/2013. (III. 1.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.) megállapította, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt szabály értelmezésekor – az Alkotmánnyal fennálló tartalmi és kontextuális egyezés okán – irányadónak tekinti a tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joggal kapcsolatban kimunkált korábbi alkotmánybírósi gyakorlatot. Az Abh.-ban foglaltak szerint: „[...] az Alkotmánybíróság által vizsgált, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rejlő indokolási kötelezettség alkotmányos követelménye a bíróság döntési szabadságának abszolút korlátját jelenti, nevezetesen azt, hogy döntésének indokairól az eljárási törvényeknek megfelelően szükséges számot adnia. Az indokolási kötelezettség alkotmányjogi értelemben vett séreime az eljárási szabály alaptörvény-ellenes alkalmazását jelenti. A tisztességes eljárásból fakadó elvárás tehát az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztességes eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon. Ennek megítéléséhez az Alkotmánybíróság vizsgálja a

jogvita természetét, az alkalmazandó eljárás törvény rendelkezéseit, a felek által az adott ügyben előterjesztett kérelmeket és észrevételeket, valamint az ügyben választ igénylő lényeges kérdéseket (Abh., Indokolás [34]).

A bíróság tisztességes eljárásához fűződő alapvető jog sérül abban az esetben, ha a perben keletkezett olyan iratot nem ismerhet meg a peres fél, ami az általa hivatkozott lényeges tényről áll összefüggésben, különösen akkor, ha a perben született jogerős ítélet is, mint a per eldöntése szempontjából releváns iratra hivatkozik ítéleti döntésének indokolásában. A perben alapvető jog, hogy a felek minden érdemi iratot megismerhessenek, hiszen kereseti kérelmüket, ellenkérelmüket, ezek indokolását és eselleges bizonyítási indítványukat is befolyásolhatják a perre vonatkozó írásos bizonyítékok, vagy a perben keletkezett egyéb iratok. Különösen sérülnek az alapvető jogok, amennyiben olyan iratról van szó, mely a bíróság megítélése szerint is érdemi irat, hiszen ítéletének indokolásában maga a bíróság hivatkozik úgy rá, mint döntésének egyik indokára. Túl azon, hogy a feleknek a közvetlen megismerés is alapvető joga, de ahhoz is alapvető joguk fűződik, hogy a perben szereplő igazságügyi szakértő is megismerhesse a releváns iratot, így ennek megsértése szintén sérti a felek tisztességes eljárásához fűződő jogát. A szakértőnek az a szerepe a perben, hogy az ügy szempontjából lényeges tényeket megismerve szakterületére vonatkozó véleményt készítsen. Amennyiben nem ismerhet meg minden iratot, úgy véleménye hiányos tényeken alapul, ami megalapozatlan szakvéleményhez vezethet. A tisztességes eljárásához fűződő jog kiterjed arra, hogy a perbeli szakértő is minden lényeges iratot megismerhessen, ami a szakvélemény szempontjából jelentőséggel bírhat.

Jelen ügyben két olyan kérdéskör (alábbi 1. és 2. pont) is volt, amelyre mind az elsőfokú eljárás során, mind fellebbezésünkben és felülvizsgálati kérelmünkben is hivatkoztunk. ám sem az első- és másodfokú ítéletek, sem a Kúria ítélete nem tartalmaz érdemi indokolást arra nézve, hogy miért ezen érveink ellenére hoztak ítéletet a bíróságok, valamint a felperesek nem ismerhettek meg a teljes eljárás során, tehát mind ezidáig egy olyan dokumentumot, amire a perben született jogerős ítélet hivatkozik, a per érdemére is kiterjedő relevanciával bír (alábbi 3/a pont), ezt az iratot a perben eljáró igazságügyi szakértő sem ismerte (szakvéleményében azt írja, hogy az újraélesztéssel kapcsolatos előzetes döntésre vonatkozó iratot nem látott, pedig a meg nem ismert dokumentum az Ítéletábra szerint éppen erre vonatkozó tényeket tartalmaz) erre az iratra hivatkozva továbbá a bíróság olyan kérdésben döntött, ami szakkérdés (alábbi 3/b pont):

1. az egyik a perben kirendelt igazságügyi szakértő Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Orvosszakértői Intézet Igazságügyi Orvosszakértői Osztálya (NSZKK) és a pert megelőzően az ügyben eljáró ÁNTSZ által felkért Pécsi Tudományegyetem (PTE) véleménye (ami szintén a peranyag része) közti ellentmondások feloldásának hiánya,
1. a NEAK nyilvántartásban szereplő adatoknak az alperesi előadással és a szakvéleménnyel ellentétes volta.
2. a.) Sérültek a felperesek tisztességes eljárásához fűződő jogai is, hogy az Ítéletábra másodfokú ítéletéből (39) szereztek tudomást egy, az ügyben alapvető relevanciával rendelkező iratról (az Ítéletábra által hivatkozott 20/A/4 dokumentum), amit nem ismerhettek meg, azonban az Ítéletábra hivatkozik rá indokolásában. Tehát ebben a vonatkozásban nem csak az indokolási kötelezettség elmulasztása körében állítjuk az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmét, hanem azért is, mert az indítványozó és a perben eljáró szakértő sem ismerhették meg az eljárás során egy olyan fontos iratot, amelyre a bíróság aztán az ítéletét alapozta.
- b.) Továbbá erre az iratra hivatkozva a bíróság szakkérdésben foglalt állást (ráadásul olyan dokumentum alapján tehát, amit a szakértő nem vizsgált).

1. Annak érdekében, hogy az megítélhető legyen, hogy valóban az ügy érdemére kiható, releváns indokolási kötelezettségét nem teljesítette a bíróság, az alábbiakban ismertetjük, hogy miben is rejlik az az ellentmondás, amit a bíróságnak fel kellett volna oldani indokolása során annak érdekében, hogy ne sérüljenek a felperesek jogai a tisztességes eljáráshoz. Az az alkotmányjogi panasznál megszokott mértéknél talán kicsit részletesebben szükséges ismertetni a kifogásolt ellentmondásnak a mibentétét és ennek a per kimenetelére gyakorolt hatását. A részletes ismertetés előtt azonban összefoglalnánk panaszunk ezen részének lényegét. Az alapvető ellentmondás az ÁNTSZ által felkért Pécsi Tudományegyetem (PTE) véleménye és az igazságügyi szakértő véleménye között feszül. A PTE lényegében azt állítja, hogy a leg alapvetőbb adatok is hiányoznak a kórházi dokumentációból, így sem a beteg állapotára, sem a terápiára vonatkozóan nem lehet tudni semmit a beteg kórházban tartózkodásának túlnyomó időszakára. Ezzel szemben az igazságügyi szakvélemény szerint a kórházi dokumentáció alapján „rekonstruálható” a beteg állapota és a terápia helyessége és ezek alapján nem áll fenn a kórház felelőssége a beteg halálában. A PTE álláspontja teljesen ellentmond a szakértő véleményének, hiszen amennyiben nem ismert a terápia, úgy azt sem lehet állítani, hogy az megfelelő volt, különösen úgy, hogy a terápia megfelelőségét csak a beteg aktuális állapota alapján lehet megítélni, amiről a PTE szerint szintén nem tudunk semmit.

Az ügyben a szakvélemény maga is vizsgálta, hogy az ÁNTSZ által felkért PTE véleményt. Az elsőfokú ítélet idézte a szakvélemény erre adott, alábbi megállapítását.

„A Nemzeti Szakértői és Kutató Központ Orvosszakértői Intézet Igazságügyi Orvosszakértői Osztálya igazságügyi orvosszakértői véleményében – bár megállapította, hogy a kórházi dokumentáció tartalmában és formájában csak részben felel meg a szakmai elvárásoknak - amely hiányosságot az ÁNTSZ felkérésére készült szakfelügyelői vélemény hiánytalanul feltárt - a kórházi dokumentáció nagyrészt, de nem teljesen hiánytalanul rögzíti a szükséges adatokat - ennek ellenére a beteg kezelése, kórlefolyása a rendelkezésre álló dokumentáció alapján a vélemény elkészítéséhez szükséges mértékben rekonstruálható volt...” Az igazságügyi szakvélemény szerint tehát voltak ugyan hiányosságok a kórházi dokumentációban, de a beteg kezelése és a kórlefolyás rekonstruálható volt.

A Pécsi Tudományegyetem az ÁNTSZ kérdéseire válaszolva véleményt nyilvánított, és ez alapján hatósági intézkedést javasolt. A dokumentációs hiányosságok tekintetében azonban álláspontunk szerint olyan lényeges megállapításokat tett, miszerint sem a beteg állapotára, sem a terápiára vonatkozóan nincsenek megfelelő adatok a kórházi dokumentációban és komoly hiányosságokra hívta fel a figyelmet az ellátás során előírt orvosi protokoll vonatkozásában is, gyakorlatilag a szükséges vizsgálatok hiányát állapította meg.

Álláspontunk szerint ez alapvetően ellentétben áll a szakvéleménynek azzal a megállapításával, hogy a dokumentációs hiányosságok ellenére az igazságügyi szakértő rekonstruálni tudta a kórlefolyást és a terápiát is, a PTE lényegében azt állítja, hogy a dokumentációs hiányosságok miatt a beteg állapotára és a kezelésre vonatkozó leg alapvetőbb információk hiányoznak, ez pedig kizárja a megfelelő rekonstruálhatóságot.

A Pécsi Tudományegyetem arra az ÁNTSZ kérdésre, miszerint a panaszolt egészségügyi ellátások a protokolloknak, illetve a hatályos vonatkozó jogszabályoknak megfelelően történtek-e (ld.: PTE által az ÁNTSZ számára elküldött válaszlevél 4. pontja), a következőket válaszolja: „ekkora viszonylag stabil vitális paraméterek mellett – és ezt egészen az éjszakai órákig tartotta a beteg – nem készült CT vizsgálat. Nem merült fel, hogy miért romlott a tudatállapota egy órán belül ilyen súlyos mértékben, miért alakult ki organikus neurológiai eltérés.” „Jobbszívfél-éltelenség a diagnosis, ennek megfelelő terápiát kezdenek, további vizsgálata, például echocardiográfia, amely minden kardiológiai osztályon könnyen kivitelezhető, nem történik.” „A 2014-es echocardiográfias lelet alapján határozzák meg a diagnózist és nem a beteg általános állapota szerint.” A Pécsi Tudományegyetem megállapítja továbbá, hogy a 2014-es lelet (egy évvel korábbi lelet a perben vizsgált kórházi kezeléshez képest) szerint azt megállapítani, hogy a beteg inkurábilis, nem

megalapozott, hiszen nincs a 2014-es lelet szerint erre elegendő adat. „A leletei alapján a beteg valóban polimorbid, de ha valaki a saját lábán érkezik, és egy óra alatt kerül súlyos állapotba, a kivizsgálása kötelező. Ez nem történt meg.” Az előbb idézettek alapján látható, hogy a Pécsi Tudományegyetem álláspontja szerint az előző évi echokardiográfiára alapozta a terápiát az alperes, ám még ez alapján sem lett volna az megállapítható, hogy a beteg inkurábilis, vagyis nem gyógyítható. Ebből látható, hogy a PTE szerint a kórház úgy járt el, mintha nem gyógyítható állapotúnak kezelték volna a beteget, de ezt sem az előző évi vizsgálatokra alapozva, sem pedig a perben érintett 2015-ben semmi sem alapozta meg. A PTE szerint a beteg kivizsgálása nem történt meg ekkor: még a beteg polimorbiditása esetén is – amennyiben saját lábán érkezik és ilyen rövid idő alatt súlyos állapotba kerül – a kivizsgálás kötelező, ez azonban jelen esetben nem történt meg!

A Pécsi Tudományegyetem válaszában kitér arra is, hogy a dokumentációból nem állapítható meg, hogy az injekciókból mennyit adtak be és mikor, továbbá, hogy a kórházba kerülés másnapján történő betegszállítással kapcsolatban, hogy az oxigénnel történt-e, vagy sem, nem lehet tudni. A fenti kérdésre adott válaszát összefoglalva a Pécsi Tudományegyetem azt állapította meg, hogy a betegellátásból hiányzott az időben elvégzett CT vizsgálat és echokardiográfia.

Az ÁNTSZ által feltett 5. sorszámú kérdésre, miszerint az ellátások dokumentációja szakmai szabályoknak megfelelt-e, a Pécsi Tudományegyetem a következőképpen válaszolt: „Az osztályos napi észlelőlapról nem derül ki, melyik gyógyszert ki és mikor rendelte el a betegnek és azt ki és mikor adta be.” A kórházi dokumentáció szerint a beteg véroxigén (saturációs) értéke nem megfelelően van vezetve, nem derül ki, hogy mennyi a beteg véroxigén-szintje, és az sem, hogy mennyi oxigént kapott. A Pécsi Tudományegyetem továbbá rámutat az infúzió-adagolás ellentmondásaira is. A kórházba kerülés másnapján történő betegszállítás során szintén nem lehet tudni a beteg szív működéséről. Sőt, erről az időszakról semmilyen vitális paraméteréről sem lehet tudni a dokumentációkból. A Pécsi Tudományegyetem felveti, hogy bár a kórházban elektronikus betegellátó programot használnak, miért kézzel írja a rezidens által megírt „decursust”. Az elektronikus program ugyanis rögzíti a benne történt feljegyzések időpontját és minden változtatás időpontját is, ami nem felülírható. Ezzel kapcsolatban meg kell jegyezni, hogy a kézzel írt „decursus” (valójában: emlékeztető) megírására a rezidens elmondása szerint később került sor, mégpedig az osztályvezető főorvos utasítására. (Ezt támasztja alá a kórházi dokumentumok között fellelhető, az alperes S-539/15 sz. dokumentuma is, ugyanis láthatóan több, a nyomtatványon szereplő dokumentum meglétének megerősítése hiányzik.) A Pécsi Tudományegyetem álláspontja szerint még a kézzel írt „decursusból” sem derül ki az „egész délutáni, esti és éjszakai” történésekről semmi.

A felperesek álláspontja szerint nem lehet egyszerre igaz az NSZKK véleménye és a PTE véleménye, az igazságügyi szakértő véleménye aggályos, ezért arra ítélet nem alapozható, új szakértő kirendelése indokolt. Az elsőfokú ítélet azonban így foglalt állást:

„A bíróság a felperesek másik szakértő kirendelésére és új szakvélemény beszerzésére irányuló bizonyítási indítványának nem adott helyt, tekintettel arra, hogy a beszerzett szakértői véleményt az Orvosszakértői Intézet többször kiegészítette, a felperesek feltett kérdéseire kimerítően válaszolt, a szakvélemény nem volt hiányos, homályos, önmagával, a perbeli adatokkal nem ellentétes, helyességéhez kétség nem fér. Nem adott helyt továbbá a felperesek további tanúbizonyítási indítványának miután attól további eredmény nem volt várható.”

Fellebbezésünkben részletes indokolás mellett kifejtettük, hogy „a szakvélemény és az ÁNTSZ által felkért Pécsi Tudományegyetem megállapításai között oly kibékíthetetlen ellentmondás feszül, ami az egész szakvéleményt aggályossá teszi. A bíróság az ítéletében ezt az ellentmondást nem oldja fel, hanem úgy hivatkozik a Pécsi Tudományegyetem vizsgálati eredményére, mintha az lényegében nem mondana ellent a szakvéleménynek. Véleményünk szerint a Pécsi Tudományegyetem szakmai

kompetenciája semmiképpen sem tekinthető alacsonyabbnak, mint egy igazságügyi szakértő kompetenciája.”

Maga a másodfokú ítélet is idézi, hogy felperesi érvelés szerint „a rendelkezésre álló dokumentáció alapján az orvosszakértői vélemény elkészítéséhez szükséges mértékben nem volt rekonstruálható a beteg kezelése és kórlefolyása, a szakvélemény és az elsőfokú bíróság megállapítása ellentmond az ÁNTSZ és az általuk felkért Pécsi Tudományegyetem azon megállapításainak, miszerint a vér-oxigénszint vezetése sem megfelelő, nem tudható, hogy mennyi volt a szaturáció és annak megfelelően mennyi oxigént kapott a beteg, és az erre hivatott dokumentációból nem derül ki, hogy a beteg állapotának stabilizálása milyen terápiás tevékenységből állt, az ellátásból hiányzott az időben elvégzett CT vizsgálat és a szívultrahang. Nem derül ki, hogy melyik gyógyszerrel ki és mikor rendelte a betegnek, ki és mikor adta be. Részletesen írt a Pécsi Tudományegyetem arról is, hogy ellentmondásosak az infúzióadagolásokkal kapcsolatos adatok, a beteg szállítása közbeni szívműködéséről, vitális paramétereiről sem derül ki a dokumentációból semmi. A Pécsi Tudományegyetem előző megállapításai és a kirendelt szakértői intézet véleménye között ezért olyan kibékíthetetlen ellentmondás feszül, amely az egész szakvéleményt aggályossá teszi, és ezt az ellentmondást az ítéletében sem oldotta föl az elsőfokú bíróság.”

Annak a szakértői megállapításnak, amely szerint az ultrahangvizsgálattal a bal kamra állapotára nyerhettek volna plusz információt, de terápiát és a végkimenetelt érdemben nem befolyásolta, ellentmond a Pécsi Tudományegyetem azon megállapítása, amely kifogásolta, hogy a beteg állapotát korábbi, 2014-es vizsgálati eredményekre alapozta az alperes, és a beteget gyógyíthatatlannak minősítette. Kifogásolták, hogy az alperes annak ellenére nem végezte el a protokoll szerint kötelező szívultrahang vizsgálatot, hogy az minden kardiológiai osztályon könnyen kivitelezhető. Ebben a tekintetben sem oldotta fel a Pécsi Tudományegyetem és az igazságügyi szakértő véleménye közötti alapvető ellentmondást az elsőfokú bíróság.”

Ehhez képest a PTE véleményének eltérő volta tekintetében a másodfokú ítélet úgy fogalmaz indokolásában, hogy „a Pécsi Tudományegyetem az ÁNTSZ kérdéseire válaszolva véleményt nyilvánított, és ez alapján hatósági intézkedést javasolt, nem igazságügyi szakértői véleményt adott. Az I-II. rendű felperesek hivatkozásával szemben a perben kirendelt szakértő (NSZKK IOI), szakkonzultáns bevonásával többször kiegészített szakvéleménye és a Pécsi Tudományegyetem véleménye között nem állt fenn olyan lényegi ellentét, ami a bizonyítás folytatását, kiegészítését, új szakértő kirendelését indokolná. A pécsi egyetemi vélemény dokumentációs hiányosságokat rögzített, a dokumentáció nem megfelelő vezetését a kiegészített szakértői szakvélemény sem vitatta. A dokumentációs hiányosság, azonban önmagában, az I-II. rendű felperesek ódasanyjának elhalálózásával oksági kapcsolatban álló mulasztás nélkül, nem elég az alperes felelősségének megállapításához. Nem állt ellentétben a pécsi egyetemi véleménnyel az, hogy a dokumentációs hiányosságok ellenére a kirendelt szakértő rekonstruálni tudta a kórlefolyást és a terápiát is. Az I-II. rendű felperesek által idézett részlet, amely szerint „nem derült ki, hogy a beteg állapotának stabilizálása milyen terápiás tevékenységből állt” az újraélesztéssel kapcsolatban szerepel a pécsi egyetemi véleményben, nem valamennyi terápiás ellátásra vonatkozó.”

Álláspontunk szerint a fenti indokolás nem oldja fel a PTE és a perben kirendelt szakértő véleménye közti eltéréseket és nem ad számot arról, hogy ezen eltérések ellenére miért nem adott helyt további bizonyításnak (pl. új szakértő kirendelése).

Az ellentmondás lényege abban áll, hogy a PTE szerint a leg lényegesebb adatok, tények hiányoznak, ezzel szemben az igazságügyi szakértő szerint ez nem így van, szerinte minden releváns tény megismerhető a dokumentációból, ugyanis a szakértő következtet és megállapítást tesz arra, hogy nem követett el olyan mulasztást az alperes, ami a halállal oksági összefüggésben lenne, ezt pedig a tények ismerete nélkül nem tehetné. A másodfokú ítélet érvelésének lényege, hogy: a dokumentációs hiányosság azonban önmagában, az I-II. rendű felperesek ódasanyjának elhalálózásával oksági kapcsolatban álló mulasztás nélkül, nem elég az alperes felelősségének megállapításához. Ez az érv önmagában természetesen igaz lenne, de a jelen ügyben ilyen

megállapítást csak akkor lehetne tenni, ha figyelmen kívül hagynánk a Pécsi Tudományegyetem megállapításának lényegét. A PTE szerint ugyanis nem tudható a beteg vér oxigén szintje, hogy a beteg állapotának stabilizálására milyen terápiát alkalmaztak, a gyógyszereket ki és mikor adta be, ellentmondásosak az infúzió adagolás adatai, a beteg szállítás közbeni vitális paramétereiről sem tudunk semmit (a szállításra csak ez utóbbi megállapítás vonatkozott, viszont az előzőek a teljes ellátásra) és még a protokoll szerinti legalapvetőbb és könnyen kivitelezhető vizsgálatok sem történtek meg. Annak a megállapítása, hogy mi áll oksági összefüggésben az elhunyt halálával, a dokumentáció alapján állapítható meg. A beteg halálával nem állhat oksági összefüggésben a dokumentációs hiányosság, hiszen nem a dokumentációs hiányosságba halt bele a beteg, ilyet senki sem állított. Viszont a dokumentáció alapján lehet azt megállapítani, hogy hibázott-e az alperes és az az állt-e oksági összefüggésben a beteg halálával. A PTE szerint nem lehet tudni a dokumentációból, hogy milyen állapotban volt a beteg, hogyan változott az állapota időben, mindenkor a beteg állapotának megfelelő terápiát végeztek-e, tehát a legalapvetőbb tényeket sem tudjuk, ebből pedig következnek, hogy akkor olyan megállapítást sem lehet tenni, hogy a beteg halálával oksági összefüggésben álló mulasztás nem történt (amit a másodfokú ítélet és a szakvélemény is tartalmaz). A másodfokú ítélet tehát nem oldotta fel az igazságügyi szakvélemény és a Pécsi Tudományegyetem megállapításai közötti, egymást kizáró ellentmondást, hanem csak az ellentmondás lényegére ki sem térve, indoklás nélkül elfogadta a szakértő következtetését.

Felülvizsgálati kérelmükben felperesek ismét részletesen elemezték a PTE szakvéleménye és a perben kirendelt szakértő véleménye közti ellentmondást:

Álláspontunk szerint a Pécsi Tudományegyetem pontosan arra világított rá, hogy a kórházi dokumentáció alapvető tények megismerését sem teszi lehetővé ahhoz, hogy a beteg állapotára, a diagnózis helyességére és terápia megfelelőségére érdemi következtetést lehessen levonni. Mindezek álláspontunk szerint olyan alapvető hiányosságokra mutatnak rá, amik teljes mértékben ellentétben állnak azzal, miszerint a beteg állapota az elvégzett vizsgálatok és a terápia rekonstruálható lett volna, mint ahogyan azt az igazságügyi szakértő állítja.

Álláspontunk szerint a dokumentáció ilyen mértékű hiányossága alapján a bizonyítási teher megfordul és ebben az esetben az alperes lenne köteles bizonyítani azt, hogy mindent megtett annak érdekében, hogy a beteg megfelelő ellátást kapjon és a beteg halála semmiképpen sem vezethető vissza az alperes tevékenységére vagy mulasztására.

A felülvizsgálati kérelem rámutatott a fentiekén túl arra is, hogy ÁNTSZ 6. kérdése a PTE felé arra vonatkozott, hogy megállapítható-e a dokumentumok alapján szakmai hiba, mulasztás vagy késlekedés. A Pécsi Tudományegyetem szerint valóban késlekedés történt azzal, hogy csak másnap küldték a beteget CT-re. Továbbá – bár az osztályvezető orvos a vizsgálatok során azt állította, hogy az ismert európai, amerikai és magyar protokoll szerint lett ellátva a beteg, azonban ehhez képest még a szakmai ajánlások első pontjaként szereplő echokardiográfia is elmaradt. Ismét kiemeli a Pécsi Tudományegyetem, hogy egy 2014-es (tehát előző évi) vizsgálati eredményre alapozzák a terápiát, annak ellenére, hogy a beteg súlyos állapota ez alapján nem is volt igazolt. Álláspontunk szerint abból, hogy az ismert protokollt az alperes nem tartotta be, továbbá a megfelelő vizsgálatot időben nem végezte el (erre utal a Pécsi Tudományegyetem megállapítása, miszerint egy előző évi vizsgálatra alapoznak), szintén azt erősíti meg, amit a bizonyítási teherrel kapcsolatban az imént leírtunk. Megjegyezzük továbbá, hogy a Pécsi Tudományegyetem előbbi megállapításán túl elmaradt a szívultrahang vizsgálat is, amely pedig betegágy mellett könnyen elvégezhető lett volna.

Ami az újraélesztéssel kapcsolatos kérdést illeti (8. sz. kérdés), a Pécsi Tudományegyetem megállapítása szerint a beteg állapotának stabilizálására vonatkozóan nem derül ki, hogy milyen tevékenységet végeztek. Ebben a kérdésben kell megjegyeznünk, hogy az újraélesztés elmaradásával kapcsolatban a szakvélemény nem foglalkozott azzal a felperesi kérdéssel, hogy orvosszakmailag (vagy etikailag) elfogadható-e az, hogy a „nem újraélesztendő” döntés már akkor

megszületik, amikor a beteg még tudatánál van. Álláspontunk szerint az újraélesztéssel kapcsolatos döntés ellentétes az Eütv-nyel (Eütv.20-23§), tehát nem a törvénynek megfelelő feltételek között történt. A Pécsi Tudományegyetem vizsgálata azért nem terjedt még ki erre, mivel az ezzel kapcsolatos alperesi nyilatkozat tudomásunk szerint a perben született, tehát a Pécsi Tudományegyetemnek ez még nem állt rendelkezésére. Azonban a szakvéleménynek ezt a kérdést vizsgálnia kellett volna, de ezt nem tette meg. Az igazságügyi szakértő kizárólag a kórházi dokumentációt volt hajlandó vizsgálni, annak ellenére, hogy külön felhívta a felperesi oldal a figyelmet arra, hogy maga az alperes nyilatkozott (utólag is elismerően) ezen korábbi döntéséről. Ebben a körben tehát további bizonyításra sem lett volna szükség. Álláspontunk szerint ez egyrészt rámutat a szakvélemény alapvető hiányosságára (a szakvélemény nem volt hajlandó foglalkozni azzal az alperes által elismert ténnyel, hogy a nem újraélesztendő döntés már akkor megszületik a beteg ebből való kihagyásával, amikor a beteg még dönthetett volna az ellátása, vagyis saját sorsa kérdésében), másrészt megerősíti azt, amit a bizonyítási teherrel kapcsolatban már kifejtettünk.

A jogerős ítélet szerint a Pécsi Tudományegyetem két diagnosztikai mulasztást állapított meg. Álláspontunk szerint ez helytelen következtetés a jogerős ítéletben, ami a megfelelő kontextusból kiragadott szövegrészleten alapszik. A Pécsi Tudományegyetem megállapításai ugyanis arra irányulnak, hogy a beteg állapotának a megfelelő dokumentálása sem történt meg. Márpedig a szükséges vizsgálatokra éppen ebből lehetne következtetni. A két diagnosztikai mulasztásra akként utalt a Pécsi Tudományegyetem, hogy azok még az általános protokoll szerint is kötelezően elvégzendők lettek volna. De a legalapvetőbb diagnosztikai hiányosság a Pécsi Tudományegyetem álláspontja alapján az volt, hogy 2014-es, tehát egy évvel korábbi vizsgálatokra alapozta az ellátást az alperes. Ebből pedig az következik, hogy 2015-ben nem történtek meg a szükséges vizsgálatok. Az egyetem további megállapítása, hogy az előző évi vizsgálatok azonban sem igazolták a beteg súlyos állapotát, ami szintén rávilágít az alperes súlyos diagnosztikai mulasztására.

Ehhez képest a Kúria ítélete érdemben nem foglalkozik a PTE véleménye és a szakvélemény közti ellentmondások feloldásával, ítélete ebben tekintetben indokolási nem tartalmaz.

2. Még sommásabbak az indokolások a NEAK vonatkozásában:

A NEAK végzi a kórházi vizsgálatok és kezelések finanszírozását. Ennek megfelelően a kórházi dokumentációban írt vizsgálatoknak és kezeléseknak meg kell egyeznie a NEAK finanszírozásban szereplő vizsgálatokkal és kezelésekkal. A NEAK dokumentáció azonban lényegesen eltér a kórházi dokumentációtól, sokkal kevesebbet tartalmaz annál. Ez igen erős aggályokat vet fel.

Álláspontunk szerint, az ítéletek érdemben nem foglalkoztak a NEAK dokumentációval (ahogyan a szakvélemény és a kiegészítései sem).

Az elsőfokú ítélet lényegében nem tartalmaz erre vonatkozóan indokolást.

A másodfokú, jogerős ítélet pedig mindössze ennyit: „A szakértő 107., 125. sorszámú kiegészítő véleményeiben reagált a NEAK dokumentációval kapcsolatos felperesi kifogásra is. Nem volt indok arra, hogy a szakértő a csatolt orvosi dokumentációban rögzített ellátásokat a NEAK adatai alapján kérdőjelezze meg, ez a körülmény nem tette aggályossá a szakvéleményt.”

Álláspontunk szerint ez a kijelentés nem tekinthető érdemi indokolásnak, mivel az ellentmondást nem oldja fel.

Szintén a felülvizsgálati kérelem részletesen tárgyalja a NEAK kimutatással kapcsolatos problémákat:

„A jogerős ítélet 37. pontja szerint a szakértő kiegészítő véleményében foglalkozott a NEAK dokumentációval kapcsolatos felperesi kérdésekkel. Álláspontunk szerint sem a szakvélemény, sem

a kiegészítései érdemben nem foglalkoztak a NEAK dokumentációval, azonban maga az ítélet indokolása igen. Véleményünk szerint az a megállapítás, miszerint nem volt indok arra, hogy az orvosi dokumentációban rögzítettek a NEAK dokumentáció alapján megkérdőjelezhetőek lennének, a szakvéleménynek kellett volna részletes indokolást tartalmaznia, és ez alapján lett volna a másodfokú bíróság abban a helyzetben, hogy ezt a kérdést eldöntse. Véleményünk szerint a szakvélemény ebben a vonatkozásban hiányos, és mivel ez a teljes kórházi dokumentáció hitelességével kapcsolatos kérdés, ezért ez a hiányosság a teljes szakvélemény aggályosságára mutat. A másodfokú ítélet pedig olyan megállapítást tartalmaz a NEAK dokumentáció és a kórházi dokumentáció közötti összefüggésre, amelyre vonatkozóan nem született szakértői megállapítás, pedig ez álláspontunk szerint alapvetően szakkérdés. Tehát álláspontunk szerint szakértői megállapítás hiányában teti szakkérdés körébe vonatkozó megállapítást a jogerős ítélet.”

A Kúria ítélete ehhez képest nem tér ki indokolásában a fenti lényeges ellentmondások feloldására.

3. A felperesek által nem ismert, csak az Ítéletábra által hivatkozott dokumentum a felperesek édesanyjának újraélesztése elmaradásával összefüggő kérdésben releváns (20/A/4.sz.) dokumentum. Felperesek a perben állították, hogy édesanyjukkal kapcsolatban már a kórházba kerüléskor megszületett a döntés, hogy nem újraélesztendő. Ezt alátámasztotta az alperes több perbeli írásos nyilatkozata és Pitlik Natália perbeli jegyzőkönyvi nyilatkozata is. Ezzel a kérdéssel érdemben csak az Ítéletábra foglalkozott és ekkor derült fény a perben 20/A/4.sz. dokumentum létezésére.

„(39)Az I-II. rendű felperesek arra helyesen hivatkoztak fellebbezésükben, hogy az alperes perbeli és peren kívüli nyilatkozatai, különösen a halált követő ÁNTSZ eljárásban, belső vizsgálatban fellelhető dokumentum (20/A/4.) alapján az állapítható meg, hogy az alperes orvosai szerint a beteg nem volt újraélesztendő. Ennek a körülménynek azonban önmagában nem volt jelentősége. Az újraélesztés elmaradásának indokaként az szerepelt a belső jelentésben (20/A/4.), hogy a beteg végstádiumú szívbeteg volt, halmozott társbetegségekkel. Ezen túlmenően nem vitásan az alperes AMBU ballonos lélegeztetést alkalmazott az I. rendű felperes kérésére.” Valójában a felperesek nem erre a dokumentumra hivatkoztak, hanem a fentebb már írtakra. Ezt a dokumentumot sem a felperesek nem látták, sem az igazságügyi szakértő, ő ugyanis arra hivatkozott, hogy az újraélesztés elmaradásával és az erről való döntés körülményeivel kapcsolatos kérdést megfelelő dokumentumok nélkül nem tudta vizsgálni. Meg kell jegyezni, hogy dokumentum értékelése, ezen belül annak a megítélése, hogy ennek a döntésnek milyen következményei voltak a beteg kezelésében és végső soron halálában, szakkérdés, tehát a bíróság nem tehetett volna arra vonatkozóan megállapítást, hogy a nem újraélesztendő döntésnek „önmagában nincs jelentősége”, ismernie és vizsgálnia kellett volna viszont az igazságügyi szakértőnek. Az sértette a felperesek tisztességes eljáráshoz fűződő jogait az, hogy egy perbeli releváns a dokumentumot nem ismerhettek meg sem ők, sem pedig a szakvélemény szerint az igazságügyi szakértő. I. r. felperes ezt követően személyesen megpróbálta megtalálni a peres iratok között ezt a dokumentumot és a bírósági kezelő iroda segítségét is kérte, de a hivatkozott dokumentumot nem találták az iratok között. A bíróság (Ítéletábra) ráadásul szakvélemény hiányában döntött ez újraélesztés kérdésében, ami nyilvánvalóan szakkérdés. A (20/A/4.sz.) dokumentumban az szerepel, hogy:”Az újraélesztés elmaradásának indokaként az szerepelt a belső jelentésben (20/A/4.), hogy a beteg végstádiumú szívbeteg volt, halmozott társbetegségekkel.” Annak a vizsgálata, hogy ez valóban így van-e nyilván orvosszakértői kérdés és nem jogkérdés. Túl azon, hogy ezt a dokumentumot nem látták a felperesek, de ezzel kapcsolatban észrevételeket, esetleges bizonyítási indítványokat sem tudtak tenni, vagy további kérdéseket sem tudtak feltenni a szakértőnek, ami alapvetően sértette a tisztességes bírósági eljáráshoz fűződő jogait. Meg kell még jegyezni, hogy az előbb kifejtetteken túl azért is súlyosan jogsértő, hogy nem ismerhették meg felperesek a kérdéses dokumentumot, mert a PTE szerint a protokoll szerint elsődlegesen elvégzendő szív ultrahang vizsgálatra nem került sor a 2015-ös kórházi tartózkodás során, és pusztán egy előző évi (tehát 2014-es) vizsgálati eredményre alapozta a 2015-ös kezelést az alperes (és még az sem írja le

inkurábilisnek, tehát gyógyíthatatlannak, vagy végstádiumúnak a beteg állapotát), ezért az a megállapítás, hogy a belső jelentés szerint végstádiumú állapotban volt a beteg szíve, a PTE által megállapítottaknak biztosan ellentmond. Tehát a bíróság nem „csak” szakkérdésben döntött az ügyben eljárási igazságügyi szakértő véleménye nélkül, de az ügyben eljáró Pécsi Tudományegyetem által megállapítottakkal is ellentmondó következtetést tartalmaz a bírósági ítélet, szakkérdésben.

A fentiek álláspontunk szerint alátámasztják, hogy a támadott kúriai ítélet – és az első- és másodfokú ítéletek is – sértik az indítványozók alaptörvényben rögzített tisztességes eljáráshoz fűződő jogát.

A panaszosok nem járulnak hozzá személyes adataik nyilvánosságra hozatalához.

Csatoljuk a végzésnek megfelelő meghatalmazásunkat.

Kelt: *Budaörs, 2023. 04. 16.*

Tisztelettel:

